

SELETUSKIRI

regionaal- ja põllumajandusministri määruse „Põllumajandusministri 11. märtsi 2015. a määruse nr 24 „Müügipakendisse pakendamata toidu toidualase teabe esitamise nõuded“ muutmine“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Regionaal- ja põllumajandusministri määruse „Põllumajandusministri 11. märtsi 2015. a määruse nr 24¹ „Müügipakendisse pakendamata toidu toidualase teabe esitamise nõuded“ muutmine“ eelnõu (edaspidi *eelnõu*) on välja töötatud toiduseaduse § 38 lõigete 4 ja 5 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1169/2011² (edaspidi *toidualase teabe määrus*) artikli 44 lõike 1 punkti b ja lõike 2 alusel.

Eelnõus kavandatud muudatuste eesmärk on vähendada käitlejate halduskoormust ja lihtsustada müügipakendisse pakendamata toidu ümberjagamist (edaspidi *annetamine*), vähendades sellisele toidule kohaldatavate riigisiseste toidualase teabe nõuete hulka. Eelnõuga tehakse ka sõnastuslikke muudatusi, millega ühtlustatakse ja ajakohastatakse õigusakti teksti. Kavandatud muudatused on järgmised:

- 1) loobutakse annetatavale müügipakendisse pakendamata toidule kohalduvatest riigisisestest toidualase teabe nõuetest;
- 2) toitlustusettevõttes sidevahendi vahendusel müüdava toidu kohustuslik toidualane teave ei pea olema edaspidi toidu kättetoimetamise ajal tingimata pakendil, sellele lisatud märgistusel või toiduga kaasasoleval teabelehel (teave võib olla kättesaadav ka sidevahendi kaudu, näiteks mobiilirakenduse kaudu, mille vahendusel tellimus tehti, või telefoni teel);
- 3) jaekaubandusettevõttes, välja arvatud toitlustusettevõttes, sidevahendi vahendusel müüdava toidu kohustuslikust toidualasest teabest peab edaspidi olema toidu kättetoimetamise ajal pakendil või sellele kinnitatud märgistusel üksnes teave toidu säilimisaja kohta, kui see on nõutud (muu teave võib olla kättesaadav ka sidevahendi kaudu);
- 4) loobutakse nõudest esitada käitleja nimi, kelle nime all toitu turustatakse.

Müügipakendisse pakendamata toidu annetamisel on ebaproportsionaalne nõuda kogu teabe esitamist, mida tuleb teha toidu müügi korral. Toidu annetamise soodustamiseks ei tohiks pakendamata annetatavale toidule kehtivad toidualase teabe nõuded põhjustada annetajale liigset halduskoormust. Selleks kaotatakse annetatavale pakendamata toidule kohalduvad riigisisestest toidualase teabe nõuded, mille tulemusel jääb kehtima üksnes Euroopa Liidu toidualase teabe määruse artikli 44 lõike 1 punktist a tulenev nõue anda müügipakendisse pakendamata toidu puhul tarbijale teavet toidus sisalduvate allergiat või talumatust põhjustada võivate koostisosade või abiainete kohta (edaspidi *allergeenid*). Need neliteist enim levinud allergeeni, millest tuleb tarbijat teavitada, on loetletud toidualase teabe määruse II lisas. Muudatus ei too kaasa järeleandmisi toiduohutuse osas.

Eelnõuga kavandatu on kooskõlas „Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukavas aastani 2030“ esitatud toiduohutuse tegevussuuna eesmärgiga „Eestis toodetud ja tarbitav toit

¹ RT I, 13.03.2015, 19.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1169/2011, milles käsitletakse toidualase teabe esitamist tarbijatele ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1924/2006 ja (EÜ) nr 1925/2006 ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 87/250/EMÜ, nõukogu direktiiv 90/496/EMÜ, komisjoni direktiiv 1999/10/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2000/13/EÜ, komisjoni direktiivid 2002/67/EÜ ja 2008/5/EÜ ning komisjoni määrus (EÜ) nr 608/2004 (ELT L 304, 22.11.2011, lk 18–63).

on ohutu“. Muudatused toetavad 24. mail 2025. aastal Eesti Reformierakonna ja erakonna Eesti 200 valitsusliidu kinnitatud koalitsioonileppe³ ettevõtluskeskkonna edendamise seotud punkti, millega nähakse ette ettevõtjate halduskoormuse vähendamine ja regulatsioonide lihtsustamine.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi toiduohutuse osakonna toidu üldnõuete valdkonna nõunik Hellika Kallaste (5687 2296, hellika.kallaste@agri.ee). Eelnõule on juriidilise ekspertiisi teinud sama ministeeriumi õigusosakonna nõunik Diana Rammul (diana.rammul@agri.ee). Keeleliselt on eelnõu toimetanud sama osakonna peaspetsialist Leeni Kohal (5698 3427, leeni.kohal@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Kehtivat määrust kohaldatakse jaekaubandusettevõttes, sealhulgas tootlustusettevõttes, tarbijale üleantava müügi pakendisse pakendamata toidu, tarbija soovil pakendatava toidu ja tarbija juuresolekuta vahetult müügiks pakendatud toidu toidualase teabe suhtes.

Annetatava müügi pakendisse pakendamata toidu puhul kohaldatakse määruse paragrahvis 4 sätestatud toidualase teabe nõudeid. Paragrahvis 4 nähakse ette jaekaubandusettevõttes, sealhulgas tootlustusettevõttes, tarbija juuresolekuta vahetult müügiks pakendatud toidu toidualase teabe esitamise nõuded. Euroopa Liidu toidualase õiguse kohaselt loetakse heategevusorganisatsiooni, kes tegeleb annetatava toidu üleandmisega tarbijale, jaekaubandusega tegelevaks toidukäitlejaks⁴. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 178/2002⁵ artikli 3 lõike 3 kohaselt on toidukäitleja füüsiline või juriidiline isik, kelle ülesandeks on tagada toidualaste õigusnormide täitmine tema kontrollitavas toidukäitlemisettevõttes. Sama määruse artikli 3 lõigete 2 ja 3 kohaselt on toidukäitlemisettevõtte majandusüksus, mille kaudu tegutseb avalik või eraõiguslik kasumit taotlev või kasumitaotluseta juriidiline isik. Näiteks kui kasumit mittetaotleva tegevusega nagu toidu annetamisega tegeleva heategevusorganisatsiooni juriidiline vorm on mittetulundusühing või sihtasutus (ehk juriidiline isik), siis Euroopa Liidu toidualase õiguse tähenduses on tegemist jaekaubandusega tegeleva käitlejaga, kellel on jaekaubandusettevõtte. Määruse (EÜ) nr 178/2002 artikli 3 lõike 7 kohaselt tähendab jaekaubandus muu hulgas toidu tarbijale tarnimist, mis hõlmab ka annetatava toidu üleandmist tarbijale.

Seega peab praegu heategevusorganisatsioon kui jaekaubandusega tegelev käitleja järgima tarbijale annetatavat müügi pakendisse pakendamata toitu üle andes määruse paragrahvis 4 sätestatud jaekaubandusettevõtte kohalduvaid toidualase teabe esitamise nõudeid. Need hõlmavad lähtuvalt konkreetsest toidust teavet toidu nimetuse, teatud nimetusega kaasnevate üksikasjade, allergeenide, käitleja nime, toidu päritolu, netokoguse ja säilimisaja kohta. Eelnõus kavandatud muudatusest tulenevalt jääb kehtima üksnes Euroopa Liidu toidualase teabe määruse artikli 44 lõike 1 punktist a tulenev nõue anda müügi pakendisse pakendamata toidu puhul teavet toidus sisalduvate allergeenide kohta. Allergeenidega seotud teabe kättesaadavaks tegemist, teabe väljendamist ega esitamise viisi riigisisesele ei reguleerita, mis tähendab, et

³ Eesti Reformierakonna ja Erakonna Eesti 200 valitsusliidu 24. mail 2025. a kinnitatud koalitsioonilepe aastateks 2025–2027. <https://valitsus.ee/valitsuse-eesmargid-ja-tegevused/valitsemise-alused/koalitsioonilepe-2025-2027/stabiilne-ja-konkurentsivõimeline-ettevotluskeskkond>.

⁴ Euroopa Komisjoni teatise (2017/C 361/01), „Toiduainete annetamist käsitlevad ELi suunised“ punkt 3.1, lk 9.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 178/2002, 28. jaanuar 2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused.

allergeenide kohta teabe esitamine toimub toidu annetaja (näiteks kauplus) ja annetatud toidu vastuvõtja (näiteks Toidupank) omavahelise kokkuleppe kohaselt.

Müügipakendis või müügipakendisse pakendamata puu- ja köögiviljade annetamisel tasub silmas pidada Euroopa Komisjoni delegeeritud määrust (EL) 2023/2429⁶. Muu hulgas lihtsustati kõnealuse määrusega puu- ja köögiviljade annetamist (muu kui tasuta jagamine, mis on hõlmatud määruse (EL) nr 1308/2013 artiklis 222 osutatud kokkulepete ja otsustega või mida toetatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/2115 artikli 52 kohaste rakenduskavade raames). Kui annetamiseks mõeldud puu- ja köögiviljad on selgelt märgistatud sõnadega „annetuseks mõeldud“ või muude sõnadega, millel on samaväärne tähendus, siis ei pea turustamisstandardist tulenevaid märgistamise erinõudeid täitma. Näiteks ei pea sellisel juhul annetatavate õunte kohta esitama teavet õunte päritolu ega kvaliteediklassi kohta. Siiski peavad annetatavad puu- ja köögiviljad vastama kvaliteedi osas üldisele turustamisstandardile. See tähendab, et annetatavad puu- ja köögiviljad peavad vastama kvaliteedi osas miinimumnõuetele – annetatavad puu- ja köögiviljad peavad olema veatud ja turustatava kvaliteediga (näiteks ei tohi olla mädanenud, hallitanud või muul viisil kasutuskõlbmatud).

Eelnõu punktiga 1 muudetakse määruse § 1 sissejuhatava lauseosa sõnastust. Muudatuse kohaselt jääb annetatav toit määruse reguleerimisalast välja. Selle tulemusel ei kohaldata edaspidi annetatava pakendamata toidu toidualase teabe suhtes riigisiseseid toidualase teabe nõudeid.

Eelnõu punktidega 2 ja 3 lihtsustatakse nõudeid toitlustusettevõttes sidevahendi vahendusel müüdava toidu, näiteks Wolti rakenduse vahendusel müüdava toidu kohustusliku toidualase teabe kättesaamise kohta selle toidu kättetoimetamise ajal. Kehtiva määruse kohaselt peab toitlustusettevõtja lisama tarbija soovil pakendatava toidu pakendile, sellele kinnitatud märgistusele või toiduga kaasasolevale teabelehele toidu nimetuse ja teabe allergeenide kohta, et sellekohane teave oleks tarbijale ka toidu kättetoimetamise ajal kättesaadav. Kõnealust nõuet praktikas üldjuhul ei täideta. Nimetatud nõue põhjustab käitlejale ebavajalikku halduskoormust. Halduskoormust on võimalik vähendada, kui toitlustusettevõttes sidevahendi vahendusel müüdava toidu puhul ei pea olema nõutud teave kättesaadav toidu kättetoimetamise ajal tingimata pakendil, sellele lisatud märgistusel või toiduga kaasasoleval teabelehel. Edaspidi võib teave olla kättesaadav ka muu vahendi kaudu, näiteks mobiilirakenduses, mille kaudu tellimus tehti, või telefoni teel. Sellist lähenemist toetab asjaolu, et toitlustusettevõttes sidevahendi vahendusel tellitava toidu kohustuslikku toidualast teavet saab tarbija enne tellimuse esitamist samuti sidevahendi kaudu (näiteks mobiilirakenduses).

Eelnõu punktiga 4 tehakse tehniline muudatus, millega ühtlustatakse määruses olevad viited Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 1169/2011.

Eelnõu punktidega 5 ja 7 lihtsustatakse nõudeid ja tunnistatakse kehtetuks kohustus esitada jaekaubandusettevõttes, välja arvatud toitlustusettevõttes, tarbijale üleantava müügipakendisse pakendamata toidu ja tarbija soovil pakendatava toidu puhul käitleja nimi, kelle nime all toitu turustatakse. Näiteks ei pea muudatuse kohaselt esitama käitleja nime, kui toitu müüakse kaupluse iseteenindusletis. Sellised iseteenindusletid on näiteks sooja ja külma toidu letid, kus pakutakse tarbijale võimalust osta kaasa valmistoitu, aga ka nii-öelda salatibaarid, mis

⁶ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) [2023/2429](#), 17. august 2023, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1308/2013 turustamisstandardite osas puu- ja köögiviljasektoris, teatavate töödeldud puu- ja köögiviljatoodete puhul ja banaanisektoris ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni määrus (EÜ) nr 1666/1999 ning komisjoni rakendusemäärused (EL) nr 543/2011 ja (EL) nr 1333/2011.

võimaldavad tarbijal kokku panna just endale meelepärase salati. Samuti kaob kohustus esitada käitleja nimi jaekaubandusettevõttes, sealhulgas tootlustusettevõttes, tarbija juuresolekuta vahetult müügiks pakendatud toidu puhul. Tarbija juuresolekuta vahetult müügiks pakendatud toit on näiteks kaupluse või kohviku tagaruumis vahetult müügiks pakendatud salat ja singirullid.

Eelnõu punktiga 6 viiakse määruse tekst kooskõlla eelnõu punktis 5 kirjeldatud muudatusega ning lihtsustatakse nõudeid jaekaubandusettevõttes, välja arvatud tootlustusettevõttes, sidevahendi vahendusel müüdava toidu kohustusliku toidualase teabe kättesaadavaks tegemist selle toidu kättetoimetamise ajal tarbijale. Jaekaubandusettevõttes, välja arvatud tootlustusettevõttes, sidevahendi vahendusel müüdav toit on näiteks kaupluse e-poes või toidu tellimise ja kohaletoimetamise platvormi vahendusel müüdav toit.

Kehtiva määruse kohaselt peab jaekaubandusettevõtja, välja arvatud tootlustusettevõtja, lisama sidevahendi kaudu müüdava toidu pakendile, sellele kinnitatud märgistusele või toiduga kaasasolevale teabelehele toidu nimetuse, teatud nimetusega kaasnevad andmed (näiteks märke „sulatatud“), teabe allergeenide kohta, käitleja nime ning teatud toidu puhul päritoluteabe ja säilimisaja, et vastav teave oleks tarbijale toidu kättetoimetamise ajal kättesaadav. Nimetatud teave, välja arvatud säilimisaeg, peab olema tarbijale kättesaadav ka enne tellimuse esitamist või ostu sooritamist, et tarbija saaks teha teadlikke valikuid.

Edaspidi peab jaekaubandusettevõtja (välja arvatud tootlustusettevõtja) tagama, et sidevahendi vahendusel müüdava toidu puhul on toidu kättetoimetamise ajal pakendil või sellele kinnitatud märgistusel esitatud teave üksnes toidu säilimisaja kohta, kui selle esitamine on toidualase teabe määruse kohaselt nõutud. Muu kohustuslik toidualane teave ei pea olema toidu kättetoimetamise ajal tingimata pakendil või sellele lisatud märgistusel, vaid see võib olla kättesaadav ka muu vahendi kaudu, näiteks mobiilirakenduses, mille kaudu tellimus tehti, või kaupluse e-poes. Sellist lähenemist toetab asjaolu, et jaekaubandusettevõttes, välja arvatud tootlustusettevõttes, sidevahendi vahendusel müüdava toidu kohustuslikku toidualast teavet (välja arvatud säilimisaeg) saab tarbija enne tellimuse esitamist või ostu sooritamist sidevahendi kaudu (näiteks mobiilirakenduses või e-poes). Pärast tellimuse esitamist või ostu sooritamist on toidualane teave endiselt kättesaadav ka sidevahendi kaudu (näiteks kaupluse e-poes vastava toote lehel).

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Liidu õigusega ja sellega ei lisandu Euroopa Liidu õigusele riigisiseseid nõudeid. Eelnõu väljatöötamisel on arvestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1169/2011 artikli 44 nõudeid. Nimetatud määruse artikli 44 lõike 1 punktiga b on võimalus reguleerida müügapakendisse pakendamata toidu toidualase teabe esitamise nõudeid. Selle artikli lõike 1 punkti a kohaselt on müügapakendisse pakendamata toidu puhul allergeenide kohta teabe esitamine kohustuslik, ülejäänud toidualase teabe esitamine müügapakendisse pakendamata toidu puhul on liikmesriigi otsustada. Samuti võivad liikmesriigid otsustada kohustuslike andmete kättesaadavaks tegemise, nende andmete väljendamise ja esitamise viisi üle.

4. Määruse mõjud

Ette nähtud muudatused mõjutavad müügapakendisse pakendamata toidu käitlejaid, eeskätt jaemüüjaid, sealhulgas tootlustamisega tegelevaid ettevõtjaid ja hulgimüüjaid. Põllumajandus- ja Toiduameti Järelevalve Infosüsteemi andmetel (seisuga 04.08.2025) on Eestis 16 548

teavitatud ja tegevusloaga toidu või toiduga kokkupuutumiseks ettenähtud materjalide ja esemete käitlejat, kellest 13 959 on märkinud käitlemisvaldkonnaks hulgikaubanduse, jaekaubanduse, tootlustuse, mahetoitlustamise või põhiliselt elamiseks kasutatavas käitlemiskohas toidu valmistamise.

Määruse muudatused mõjutavad müügipakendisse pakendamata toidu käitlejaid, kes pakuvad toitu, mida pakutakse müügiks jaekaubandusettevõttes, sealhulgas tootlustusettevõttes, müügipakendisse pakendamata kujul (näiteks lahtiselt müüdavad küpsised, mida tarbija pakendab kaupluses ise, või tootlustusasutuses pakutavad road), mida pakendatakse müügikohas tarbija soovil (lahtiselt müüdav toit), või toitu, mis on müügikohas vahetult müügiks pakendatud (näiteks kaupluses või kohvikus kohapeal kohe müügiks pakendatud toit). Samuti on muudatustest mõjutatud käitlejad, kes tegelevad müügipakendisse pakendamata toidu annetamisega.

Määruse reguleerimisala muutmisega seotud mõjud

Toidu annetamisega tegelevad organisatsioonid on välja toonud, et valdav osa annetatavast toidust on müügipakendis toit. Müügipakendisse pakendamata toidu osakaal annetatavast toidust varieerub hinnanguliselt mõne protsendi ümber. Plaanitav muudatus näeb ette annetatava toidu määruse reguleerimisalast väljajätmise, et vähendada pakendamata toidu annetamisega seotud halduskoormust ja lihtsustada toidu annetamise protsessi. Muudatuse tulemusel säilib Euroopa Liidu õigusest tulenev kohustus esitada tarbijale teave toidus sisalduvate allergeenide kohta, kuid muud andmed annetatava müügipakendisse pakendamata toidu puhul ei ole enam kohustuslikud. Sellega vähendatakse toidu annetajate halduskoormust ja lihtsustatakse asjaajamist. Nõuete hulga vähendamine kõrvaldab ühe võimaliku takistuse pakendamata toidu annetamisel, mis võib suurendada annetatava pakendamata toidu kogust ja seeläbi toetada ka toidujäätmete tekke vähendamist. Müügipakendisse pakendamata toidu annetamise lihtsustamine soodustab toidu annetamist, mis omakorda aitab kaasa toidujäätmete vähendamisele, sh EL sihtmääradest tulenevate kohustuste täitmisele. Tarneahelale avaldub mõju tulenevalt nõutavast toidualasest teabest on väike, kuna esitatav teave piirdub üksnes allergeenide kohta teabe andmisega. Lisaks ei reguleerita nende andmete kättesaadavaks tegemise, nende andmete väljendamise ega esitamise viisi. Toidukäitleja peab läbi mõtlema, kuidas müügipakendisse pakendamata toitu annetada, see tähendab, kuidas toit üleandmiseks pakendada ning kuidas vajalik teave annetatava toiduga kaasa panna või üleandmise kohas esitada. Selleks sobib näiteks allergeenide teabega varustatud kleeps või üleandmise kohas vajaliku teabega varustatud silt. Allergeenide kohta võib teavet anda ka suuliselt, kuid see eeldab, et annetatava toidu üleandjal on vastav teave allergeenide kohta olemas. Kokkupuude allergeeniga võib ohustada inimese tervist, näiteks võib tekkida nahaärritus, kõhuvaevused, hingamisraskused, aga ka eluohtlik seisund – anafülaksia⁷. Euroopa Allergoloogia ja Kliinilise Immunoloogia Akadeemia (EAACI) andmetel on toiduallergia esinemissagedus aastate jooksul üha suurenenud, mõjutades Euroopas enam kui 17 miljonit inimest⁸. Toiduallergiat esineb hinnanguliselt 5–10% lastest ja 5% täiskasvanutest⁹. Ainus viis, kuidas toiduallergia või -talumatusega inimene saab oma tervist kaitsta, on vältida kokkupuudet allergeeniga. Seetõttu on oluline, et teave allergeenide kohta oleks iga toidu, sealhulgas annetatava toidu puhul alati kättesaadav. Annetatavat toitu saavad eelkõige toimetulekuraskustes inimesed, kelle õigus

⁷ Triine Annus. *Toiduallergia ja toidutalumatuse*. Eesti Allergiaaliit, 20.04.2023. <https://allergiaaliit.ee/artiklid/toiduallergia-ja-toidutalumatuse/>

⁸ Manea, I., Ailenei, E., Deleanu, D. (2016). Overview of food allergy diagnosis. *Clujul Medical*, 89(1), 5–10. <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC4777468/>

⁹ Pauklin, A., Lember, M. (2018). Toiduallergia. Eesti Arst, 97(2):73–80. <https://ojs.utlib.ee/index.php/EA/article/view/14052/version/9008/9089>

tervisekaitsele peab olema samuti tagatud. Allergeenide teabe kättesaadavusega tagatakse tarbijate tervise kaitse. Annetatava toiduga nõutava kohustusliku toidualase teabe hulga vähenemine ei mõjuta toidu ohutust.

Käitleja nime esitamise kohustuse kehtetuks tunnistamisega seotud mõjud

Muudatuse tulemusel ei ole enam kohustuslik teavitada tarbijat käitlejast, kelle nime all toitu müüakse. Muudatus puudutab jaekaubandusettevõttes, välja arvatud toitlustusettevõttes, tarbijale üleantava müügipakendisse pakendamata toidu ja tarbija soovil pakendatava toidu müüjaid. Samuti puudutab muudatus jaekaubandusettevõttes, sealhulgas toitlustusettevõttes, tarbija juuresolekuta vahetult müügiks pakendatud toidu pakkujaid. Näiteks ei pea muudatuse kohaselt esitama käitleja nime kaupluse iseteenindusletis müüdava sooja toidu puhul. Sellega lihtsustatakse kehtivaid toidualase teabe esitamise nõudeid ja vähendatakse ettevõtjate halduskoormust, säilitades samal ajal tarbijate õiguste kaitse Euroopa Liidu õigusaktidega nõutud raamistiku piires. Käitleja nime esitamise kohustuse kehtetuks tunnistamine ei suurenda toiduohutusriske ega vähenda oluliselt tarbijate õigusi seoses esitatava toidualase teabega. Tarbijal on mure korral võimalus pöörduda vahetult toidu müüja, näiteks kaupluse poole. Muudatuse otsene keskkonnamõju puudub või on väga väike.

Sidevahendi vahendusel müüdava toidu kohustusliku toidualase teabe kättesaadavaks tegemise viisi muutmisega seotud mõjud

Kehtiva määruse kohaselt peab toitlustusettevõtja lisama sidevahendi vahendusel müüdava toidu, näiteks Wolti rakenduse vahendusel müüdava toidu pakendile, sellele kinnitatud märgistusele või toiduga kaasasolevale teabelehele toidu nimetuse ja teabe allergeenide kohta, et sellekohane teave oleks tarbijale toidu kättetoimetamise ajal kättesaadav. Plaanitav muudatus võimaldab edaspidi selle teabe kättesaadavaks tegemiseks kasutada ka muid kanaleid, näiteks saab anda teavet mobiilirakenduse kaudu või telefoni teel. Muudatuse tulemusel muutub teabe kättesaadavaks tegemise viis ostetud toidu kättetoimetamise ajal paindlikumaks ja sellega vähendatakse toitlustusettevõtjate halduskoormust, säilitades samal ajal tarbijate juurdepääsu olulisele teabele. Vähenevad märgistamise ja printimisega seotud kulud. Samuti toimub toitlustusettevõtjate jaoks tööprotsessi lihtsustumine sidevahendi kaudu esitatud tellimuste täitmisel. Kuna kohustuslik teave peab olema tarbijale kättesaadav enne toidu ostmist või tellimuse esitamist, säilib tarbija võimalus teadlikuks valikuks. Sidevahendi kaudu ostetud toidu kättetoimetamise ajal peab olema vastav teave samuti kättesaadav, mis võimaldab tarbijal vajadusel toidualast teavet täpsustada, kasutades selleks toitlustusettevõtja pakutavaid võimalusi. Toiduohutus säilib, sest teave peab olema alati tarbijale kättesaadav, seejuures suureneb paindlikkus teabe kättesaadavaks tegemise viisi osas. Muudatuse tulemusel viiakse õigusruum kooskõlla väljakujunenud praktikaga.

Kehtiva määruse kohaselt peab jaekaubandusettevõtja, välja arvatud toitlustusettevõtja, lisama sidevahendi kaudu müüdava toidu pakendile, sellele kinnitatud märgistusele või toiduga kaasasolevale teabelehele toidu nimetuse, teatud nimetusega kaasnevad andmed (näiteks märke „sulatatud“), teabe allergeenide kohta, käitleja nime ning teatud toidu puhul päritoluteabe ja säilimisaja. Plaanitava muudatuse kohaselt peab edaspidi jaekaubandusettevõttes, välja arvatud toitlustusettevõttes, sidevahendi kaudu müüdava toidu pakendile või sellele kinnitatud märgistusele lisama teabe üksnes toidu säilimisaja kohta. Muu kohustuslik teave võib olla toidu kättetoimetamise ajal kättesaadav ka sidevahendi kaudu, mille vahendusel tellimus tehti. Kuna kohustuslik teave, välja arvatud toidu säilimisaeg, peab olema tarbijale kättesaadav enne toidu ostmist või tellimuse esitamist, säilib tarbija võimalus teadlikuks valikuks. Sidevahendi kaudu ostetud toidu säilimisaja kohta saab tarbija teavet vahetult kättetoimetatud toidu pakendilt või

märgistuselt – see võimaldab tarbijal toitu ohutult kasutada. Muudatuse mõjud on sarnased toitlustusettevõtetele avalduvatest mõjudest, mida on kirjeldatud eespool.

Eespool kirjeldatud muudatuste rakendamisega ei kaasne märkimisväärset mõju riigivalitsemisele. See ei too kaasa töökoormuse muutumist Põllumajandus- ja Toiduameti järelevalvet tegevatele ametnikele.

Kavandatud muudatuste rakendamisega ei kaasne eelnõu koostaja hinnangul otseseid ja olulisi mõjusid järgmistes valdkondades: haridus, kultuur, sport, infotehnoloogia ja infoühiskond, riigikaitse, välissuhted, siseturvalisus, regionaalareng, sealhulgas linna-, maa- ja rannapiirkondade areng. Kõigi kolme muudatuse puhul ei erine mõju linnapiirkondades asuvatele ettevõtetele maapiirkondades ning ranna- ja piirialadel asuvatele ettevõtetele avalduvast mõjust.

Kuna eelnõus kavandatud muudatustel puudub oluline mõju, ei ole vaja koostada Vabariigi Valitsuse 22. detsembri 2011. a määruse nr 180 „Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri” § 65 lõike 2 kohast mõjude analüüsi aruannet.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisategevusi ega lisakulutusi riigieelarvest, samuti ei kaasne määruse rakendamisega tulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras – kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

7. Eelnõu kooskõlastamine ja huvirühmade kaasamine

Eelnõu esitatakse arvamuse avaldamiseks Eesti Hotellide ja Restoranide Liidule, Eesti Peakokkade Ühendusele, Toidupangale, FudLoopile, Roheline Vald MTÜ-le, Eesti Linnade ja Valdade Liidule, Eesti Kaupmeeste Liidule, Eestimaa Talupidajate Keskliidule, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojale, Eesti Kaubandus-Tööstuskojale ja Eesti Tööandjate Keskliidule.

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Sotsiaalministeeriumile ja Kliimaministeeriumile.

Eelnõu ei sisalda toodet ja toote turustamist mõjutavat tehnilist normi, mistõttu ei ole kohustust teavitada eelnõust Euroopa Komisjoni ja Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriiki toote nõuetele vastavuse seaduse § 43 kohaselt.